

גידה אלמגור ובעלה, יעקוב אגמון
מירה, הגננת הלאומית?

אליה. ספרות היא מעל לכל השטויות האלה.
עתה נראה שבנו יאלץ ללכת בעקבותיו ולהגן על מחוזו כמעט באותם נימוקים.

„זה סתם קישקוש“

אם לא די היה בתוכנו ובגיבורי של המחזה יאשה גורן כדי להוליד חרושת שמועות, בא הליהוק של המחזה והוסיף עליהם נופך. את תפקידו של יאשה גורן במחזה יגלם יוסף ידן ואת דמותו של פסח עשת, אליעזר יונג, גילום דמותה של הת"כית הופקד בידי גילה אלמגור. היו שניסו ליחס משמעות מיוחדת לעובי דה אחרונה זו. שכן לבעלה של גילה אלמגור, מנהל התיאטרון והמראיין יעקב אגמון, היה בעבר סיכסוך פומבי עם אורה נמיר. לפני כשנה וחצי ניהלה אורה נמיר מאבק בו תבעה לסגור את תיאטרון בימות שניאל אגמון ולהפסיק לו את הסיוע הציבורי. אגמון החזיר מילחמה, תקף את אורה נמיר בראיון רדיו, כינה אותה בתור אר' הגננת הלאומית.

אולם כל ניסיון לקשר בין העימות הזו לבין העובדה שגילה אלמגור נבחרה לשחק את חיותה גורן, הוא מופרך מעיי קרו. מחוזו של בריוסף, שנכתב לפני כשלוש שנים, הוצע בשעתו לאגמון להצגה בתיאטרון בימות והוא דחה אותו. עתה החליט התיאטרון הקאמרי להעלות את המחזה בקופרודוקציה עם תיאטרון חיפה. הגיב השבוע אגמון על השמועות כאילו היה לו אינטרס בהעלאת המחזה: „לחשוב שזה היה מתוכנן זה סתם קישקוש. אני מעולם לא אמרתי לגילה את דעתי בקשר לקבלת תפקיד או דחיתו באופן עקרוני. אני מביע את דעתי על המחזות שאשתי עומדת לשחק בהם. זה שייך לקוד של החיים בצוותא עם אשה שהיא שחקנית. אבל אם גילה תחליט לעצב את הדמות שהיא משחקת במחזה בצורה שתזכיר דמות זו או אחרת, לא אכעס עליה. זאת לי תהיה עילה לגירושין.“

מה שבטוח הוא שלמחוזו של יוסף בריוסף צפויה קבלת-יפנים ששום מחזה ישראלי, מאז מלכת האמבטיה של חנוך לוין, לא זכה בה. לא יהיה זה מפתיע עם המחזה יאשה גורן יזכה מיד עם הרמת המסך בהצגת הבכורה שלו בשם חדש: מלכת הכנסת.

התשובה סיפקה אותה או לא.
זאת ניתן יהיה לדעת רק כאשר יועלה המחזה על הבמה והארץ כולה תעסוק בנושא המעסיק בינתיים חוג מצומצם בלבד.

„סיפור זימה מפוקפק“

הסערה הציבורית העומדת להתר חולל סביב מחזהו של יוסף בריוסף, שאת תגובתו באשר לזהות גיבוריו לא ניתן היה להשיג השבוע, היתה לפני כעש"ר שנה מנת חלקו של אביו, הסופר יהושע בריוסף.

בסוף שנת 1958 פירסם בריוסף בהמ"שכים ביומון הארץ סיפור בשם סיפור הארבעה, שתיאר שטיט זרם התודעה את המתרחש בנפשותיהם של ארבעה מי אנשי מושב עולים חדש בגליל, ביום הג חיבור רשת החשמל לכפר.

במרכזו של הסיפור ניצבה דמותה של לאה, אם שכולה שאיבדה את שני בניה במלחמת העצמאות, מסרה את משקה במושב ותיק לקרן הקיימת לישראל ויצאה עם בעלה לקלוט עולים במושב חדש. לאה, עולה ותיקה מרוסיה, הופכת את חינה העולים ליעוד חייה, לזכר בניה שנפלו. היא מנסה להטביע את חותמה על כל תחום מחיי הכפר, הופכת בעצמה לדמות סמלית.

יוסף טוען כי דמויותיו הן פרי דמיונו בלבד, יש בהן כמה סימני זיהוי המאפיינים שרים היקשים לגבי דמויות שחיו ופעלו במציאות הישראלית.

יאשה גורן שלו הוא יליד אוקראינה, מוהליק מפלגה הנמצאת בשלטון שנים רבות ואין הכוונה לליכוד. אשתו חיותה היא ילידת כפר, צעירה ממנו בשלושים שנה בקירוב. היא עסקנית העוסקת במוטי דות לילדים והופכת עצמה בסוף המחזה לחברת-כנסת.

במציאות הפוליטית הישראלית היה רק זוג אחד המתאים לנתונים אלה. אין זה מפליא שהשמות הראשונים הוציים במוחו של כל מי שקורא את המחזה הם שמוי תיהם של מרדכי ואורה נמיר.

מרדכי נמיר, שנפטר לפני כשלוש שנים בגיל 78, היה מעסקנים הבולטים של מפא"י, כיהן במהלך הקאריירה שלו כמוזכיר מועצת פועלי תל-אביב, כשגריר ישראלי במוסקבה, כמוזכיר ההסתדרות, כשר העבודה וכראש עיריית תל-אביב. נמיר, יליד אוקראינה, חלה אחרי שבע שנות כהונה כראש-העירייה, הפך משותק למח"צה אך עמד שיביאו אותו מדי יום למשרדו בבניין העירייה עד שפרש מתפקידו והסי תגר במשך שש שנות חייו האחרונות בביתו, עם אוסף פילי החרטינה שלו.

כאשר נשא את אורה נמיר לאשה היא היתה צעירה מכנו בשלושים ושלוש שנים, כמעט אותו הבדל השנים שבין יאשה וחיוי חה גורן במחזהו של בריוסף. אורה נמיר

מחזאי יוסף בריוסף
שערויה ציבורית

סיפורו של בריוסף האב, שהצטיין ב"תיאוריית ריאליסטיים, עורר ביקורות חריפות. „סיפור זימה מפוקפק, נבוב, מופ"ר מעיקרו, שלא נודע אלא לגורם צער ועלבון לאלפים בישראל שהקריבו את יקירי רים" כתב בטאון ההסתדרות דבר על הסיפור.

הזעם והקצף יצאו נגד סיפורו של בריוסף בעיקר משום שניתן היה לזהות את גיבורת סיפורו עם רבקה גובר, שזכתה בציבור לכינוי „אם הבנים". רבקה, בת

היא גם היחידה שהיתה אשה של שר חברת-כנסת.

כך, שאפילו לא התכוון בריוסף, במודע או שלא במודע, לכל דמיון בין גיבורי מחזהו למרדכי ואורה נמיר, אי אפשר יהיה להימלט למראה המחזה מהשוואה אינסטנקטיבית בין שני הזוגות — במחזה ובחיים.

השמועה על כך שהתיאטרון הקאמרי עומד להציג מחזה שגיבוריו מזכירים, לפי חות בפרטים הביוגרפיים שלהם, אותה ואת בעלה המנוח, הגיעה גם לאוזניה של אורה נמיר, מהעסקניות הבכירות של נעמת, המקדישה את פעילותה בעיקר לגני הילדים של הארגון.

הח"כית פנתה אל הנהלת התיאטרון הקאמרי, ביקשה לקבל את המחזה לידיה ולקוראו, במיסדרונות הקאמרי פרחו רינור גים כאילו ביקשה אורה נמיר לערוך מספר שינויים במחזה. כדי שלא יהו אותה עם גיבוריה.

הח"כית של העבודה, שלמרבה האירוניה היא גם חברת ועד יידי התיאטרון הקאמרי, הגיבה השבוע בתשובה לשאלת כתב העולם הזה: „אני לא פניתי לתיאטרון הקאמרי בשום טענה, אנחנו חיים במדינה חופשית וכל תיאטרון יכול להציג מה שהוא רוצה, לא פניתי אל הקאמרי בקשר לשום מחזה וזה כל מה שיש לי לומר.“

אולם למנהל התיאטרון הקאמרי, אורי עופר, היתה גירסה שונה במיקצת. „השומר עה המהלכת כאילו עוסק המחזה יאשה גורן בצורה ישירה או עקיפה במשפחת נמיר היא חסרת כל שחר" אמר עופר. „לא היתה כל פנייה רצינית מצד מישהו לבטל את הצגת המחזה. אורה נמיר שמעה שמועה כאילו המחזה עוסק בה ופנתה אלינו בשאלה אם יש דברים בגו. אמרנו לה שאין לזה יסוד. אני לא יודע אם

אורה נמיר כהלוויית בעלה
„מלך זה איש בודד ועצוב“